

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 1/15

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 1/15

FACULTATEA DE FARMACIE

PROGRAMUL DE STUDII 0916.1 FARMACIE

CATEDRA DE FARMACOGNOZIE ȘI BOTANICĂ FARMACEUTICĂ

APROBATĂ

la ședința Comisiei de asigurare a calității și
evaluării curriculare facultatea Farmacie

Proces verbal nr. 2 din 21.12.2017

Președinte conf. univ., dr. șt. farm.

Uncu Livia

(semnătura)

APROBATĂ

la ședința Consiliului Facultății de Farmacie

Proces verbal nr. 2 din 22.12.2017

Decanul Facultății conf. univ., dr. șt. farm.

Ciobanu Nicolae

(semnătura)

APROBATĂ

la ședința Catedrei de farmacognozie și botanică
farmaceutică

Proces verbal nr. 10 din 10.11.2017

Șef catedră, dr. hab. șt. biol., prof. univ.

Calalb Tatiana

(semnătura)

CURRICULUM

DISCIPLINA FARMACOGNOZIE

Studii integrate

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Chișinău, 2017

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 2/15

PRELIMINARII

- **Prezentarea generală a disciplinei: locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională / specialității**

Disciplina Farmacognozie reprezintă o componentă importantă a învățământului farmaceutic, axată pe studiul macro-, microscopic și fitochimic al produselor vegetale, care pot servi ca sursă de materie primă pentru specii medicinale vegetale și fitopreparate. Cunoștințele teoretice și abilitățile practice de analiză farmacognostică a produselor vegetale vor contribui la formarea competențelor specialistului farmacist pentru: utilizarea corectă și eficientă a resurselor vegetale naturale; consilierea pacientului în utilizarea fitopreparatelor; studii biologice și fitochimice în valorificarea florei locale.

Cunoștințele acumulate în cursul de farmacognozie sunt necesare pentru însușirea ulterioară a disciplinelor: farmacologie, farmacoterapie, chimie farmaceutică, plante toxice, contribuind astfel la formarea multilaterală a specialistului farmacist.

- **Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională**

Studiul farmacognostic (macro-, microscopic, fitochimic) al produselor vegetale cu conținut de compuși naturali din diferite clase chimice, conform Documentației Analitice de Normare și familiarizarea cu sursele și normele de valorificare a materiei prime pentru diferite forme farmaceutice.

Abilitățile formate în perioada cursului de farmacognozie vor servi ca reper în dezvoltarea atitudinii profesionale privind valorificarea produselor vegetale și plantelor medicinale cu utilizarea lor în industria farmaceutică. Cunoștințele acumulate vor contribui la dezvoltarea gândirii critice în abordarea problemelor de bază privind utilizarea rațională a produselor vegetale și fitoterapie.

- **Limba/limbile de predare a disciplinei:** română, engleză
- **Beneficiari:** studenții anului III, Facultatea de Farmacie.

I. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	S05O053, S06O062		
Denumirea disciplinei	Farmacognozie		
Responsabil (i) de disciplină	dr. șt. farm., conf. univ. Cojocaru-Toma Maria		
Anul	III	Semestrul/Semestrele	V-VI
Numărul de ore total, inclusiv:			240
Curs	34	Lucrări practice/ de laborator	119
Seminar		Lucrul individual	87
Forma de evaluare	Colocviu Examen	Numărul de credite	4 – colocviu (sem.I); 4 – examen (sem. II);

CD8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 3/15

II. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

• **la nivel de cunoaștere și înțelegere:**

- plante medicinale – sursă de produse vegetale;
- schema biosintezei pentru diferite grupe de compuși chimici farmacologic activi;
- caractere macro- și microscopice ale produselor vegetale, indicii numerici care reglementează calitatea lor;
- metode de analiză chimică a produselor vegetale cu conținut de: poliholoziide, vitamine, uleiuri volatile, alcaloizi, heterozide cardiotonice, saponozide, derivații antracenului, compuși fenolici, flavonoide, cumarine, substanțe tanante;
- acțiunea farmacologică, indicații terapeutice, particularități în administrarea produselor vegetale și fitopreparatelor.

• **la nivel de aplicare:**

- identificarea produselor vegetale după caracterele macroscopice, microscopice, histo-chimice cu ajutorul determinantului și farmacopeilor de referință;
- determinarea impurităților specifice produselor vegetale;
- colectarea, uscarea, prelucrarea primară a produselor vegetale;
- ambalarea, marcarea, păstrarea produselor vegetale;
- analiza farmacognostică a produselor vegetale în conformitate cu cerințele documentației analitice de normare în vigoare și farmacopeilor de referință;
- acțiunea farmacoterapeutică a principiilor active de origine vegetală și a produselor medicamentoase obținute din ele;
- informarea pacienților, medicilor, farmaciștilor despre utilizarea rațională a produselor vegetale și fitopreparatelor.

• **la nivel de integrare:**

- determinarea poziției și importanței disciplinei Farmacognozie în ansamblul disciplinelor prevăzute de planul de studii;
- aplicarea și integrarea cunoștințelor pentru însușirea ulterioară a cursurilor de Fitoterapie și Plante toxice.

III. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Pentru însușirea disciplinei de farmacognozie sunt necesare cunoștințe în domeniul botanicii farmaceutice, chimiei organice și analitice, limbii latine, anatomiei, fiziologiei, cât și abilități de comunicare, lucrul în echipă, competențe în tehnologii informaționale moderne, abilități de analiză și sinteză, generalizare și competențe de comunicare etc.

IV. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Cursuri (prelegeri), lucrări practice/ lucrări de laborator/seminare și lucru individual

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări practice	Lucru individual
1.	Introducere și generalități. Metode de analiză a produselor vegetale. Poliholoziide. Produse vegetale cu conținut de poliholoziide: <i>Althaeae</i>	2	3	4

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ**Redacția: 06****Data: 20.09.2017****Pag. 4/15**

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări practice	Lucru individual
	<i>herba, Althaeae radices, Farfarae folia, Laminariae stipites, Lini semina, Malvae flores, Malvae folia, Plantaginis majoris folia, Tiliae flores cum bracteis, Verbasci flores.</i>			
2.	Înșușirea metodelor de analiză farmacognostică a produselor vegetale din diferite grupe morfologice.	-	6	8
3.	Vitamine. Clasificare. Produse vegetale cu conținut de vitamine: <i>Bidenstis herba, Bursae pastoris herba, Calendulae flores, Gnaphalii uliginosi herba, Hippophaes rhamnoides fructus, Maydis stigmata, Ribes nigri fructus, Rosae fructus, Sorbi fructus, Urticae folia, Viburni cortex, Viburni fructus.</i>	2	6	4
4.	Analiza produsului vegetal fărâmițat după determinant.	-	3	4
5.	Terpenoide. Clasificare. Biosinteză. Uleiuri volatile. Generalități. Produse vegetale cu conținut de terpenoide aciclice: <i>Coriandri fructus, Lavandulae flores, Melissa herba, Rosae flores</i> ; terpenoide monociclice: <i>Carvi fructus, Citri exocarpia, Eucalypti folia, Menthae piperitae folia seu herba, Pyrethri cinerariaefolii flores, Salviae folia</i> ; monoterpenoide biciclice: <i>Hyssopti herba, Juniperi fructus, Tanacetii flores seu herba, Valerianae rhizomata cum radicibus</i> . Surse de camfor: <i>Pini sylvestris cormus</i> .	2	6	10
6.	Produse vegetale cu conținut de sesquiterpenoide: <i>Arnicae flores, Betulae gemmae, Betulae folia, Calami rhizomata, Chamomillae flores, Inulae rhizomata et radices, Populi nigrae gemmae</i> ; terpenoide aromatice: <i>Anisi vulgaris fructus, Asari folia, Asari rhizomata, Basilici herba, Foeniculi fructus, Origani vulgaris herba, Serpylli herba, Thymi vulgaris herba</i> . Substanțe rezinoase. Produse care conțin substanțe rezinoase: terebentină, ulei de terebentină, colofoniu. Produse vegetale cu conținut de rezine: <i>Convolvuli herba, Lupuli strobuli</i> . Substanțe amare. Generalități. Produse vegetale cu conținut de substanțe amare: <i>Absinthii folia, Absinthii herba, Cardui benedicti herba, Centaurii herba, Gentianae radices, Marrubii herba, Menyanthidis folia, Millefolii flores, Millefolii herba, Taraxaci folia, Taraxaci herba, Taraxaci radices</i> .	2	12 (6+6)	10
7.	Heterozide. Generalități. Clasificare. Dinamica acumulării. Colectarea și păstrarea lor. Standardizarea biologică. Produse vegetale cu conținut de heterozide: <i>Amygdalari semina, Sambuci flores, Sinapis semina</i> . Produse vegetale cu conținut de heterozide cardiotonice: <i>Adonidis vernalis herba, Convallariae flores, Convallariae folia, Convallariae herba, Digitalis lanatae folia, Digitalis purpureae folia, Erysimi diffusi herba, Strophanthi semina</i> .	2	6	4
8.	Saponozide. Generalități. Produse vegetale cu conținut de saponozide: <i>Araliae mandshuricae radices, Dioscoreae rhizomata cum radicibus, Eryngii plani herba, Equiseti arvensis herba, Glycyrrhizae glabra radices, Herniariae herba, Hippocastani cortex, H. flores, H. folia, H. semina, Ginseng radices, Orthosiphonis folia, Polemonii rhizomata</i>	2	6	4

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 5/15

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări practice	Lucru individual
	<i>cum radicibus, Primulae veris folia, Primulae veris rhizomata cum radicibus, Saponariae radices.</i>			
9.	Analiza produsului vegetal pulverizat după determinator.	-	3	4
10.	Alcaloizi. Istoric. Clasificare. Biosinteza alcaloizilor tropanici. Produse vegetale cu conținut de alcaloizi pirolizidinici: <i>Senecionis platyphylloides herba, Symphyti radices</i> ; derivați ai coninei: <i>Conii fructus</i> ; derivați ai piperidinei: <i>Lobeliae herba</i> ; derivați ai nicotinei: <i>Nicotianae folia</i> ; alcaloizi tropanici: <i>Belladonnae folia, B. herba, B. radices, Daturae innoxiae herba, Daturae innoxiae semina, Hyoscyami folia, Scopoliae rhizomata, Stramonii folia.</i>	2	4	5
11.	Produse vegetale cu conținut de alcaloizi chinolizidinici: <i>Nupharis lutei rhizomata, Sophorae pachycarpae herba, Thermopsis lanceolatae herba</i> ; izochinolinici: <i>Berberidis cortex, B. folia, B. fructus, B. radices, Chelidonii herba, Glauci flavi herba, Macleayae herba, Papaveris capita, Ungerniae victoris folia</i> ; indolici: <i>Catharanthi herba, Passiflorae incarnatae herba, Rauwolfiae radices, Secale cornutum, Strychni semina.</i>	2	8	5
12.	Produse vegetale cu conținut de alcaloizi purinici: <i>Cacao semina, Coffeae semina, Colae semina, Theae folia</i> ; terpenoidici: <i>Aconiti tuber, Delphinii consolidae flores</i> ; steroidici: <i>Solani laciniati herba, Veratri rhizomata cum radicibus</i> ; aciclici: <i>Capsici fructus, Colchici semina, Ephedrae herba.</i>	2	8	5
13.	Compuși fenolici. Clasificare. Biosinteza. Fenoli simpli și heterozidele lor. Produse vegetale cu conținut de fenolheterozide: <i>Vitis-idaee cormus, Vitis-idaee folia, Uvae-ursi folia.</i> Floroglucide. Produse vegetale cu conținut de floroglucide: <i>Filicis maris rhizomata, Rhodiolae roseae rhizomata cum radicibus.</i> Lignane. Produse vegetale cu conținut de lignane: <i>Podophylli peltati rhizomata cum radicibus, Schizandrae fructus, Schizandrae semina.</i>	2	4	2
14.	Derivații antracenului și heterozidele lor. Generalități. Produse vegetale cu conținut de derivați ai antracenului: <i>Aloe arborescens cormus, Aloe arborescens folia, Frangulae cortex, Hyperici herba, Rhamni catharticae fructus, Rhei radices, Rubiae rhizomata et radices, Rumicis radices, Sennae folia, Sennae fructus.</i>	2	8	2
15.	Flavonoide. Generalități. Produse vegetale cu conținut de flavonoide: <i>Centaureae cyani flores, Crataegi flores, Crataegi fructus, Fagopyri sagittati herba, Sophorae japonicae alabastra, Sophorae japonicae fructus, Leonuri herba, Polygoni avicularis herba, Polygoni hydropiperis herba, Polygoni persicariae herba.</i>	2	8	2
16.	Produse vegetale cu conținut de flavonoide: <i>Aroniae fructus, Scutellariae baicalensis radices, Helichrysi arenarii flores, Ononidis radices.</i> Specii medicinale. Analiza farmacognostică a speciilor.	2	4	2

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 6/15

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări practice	Lucru individual
	Nomenclatura speciilor oficinale, acțiune și întrebuințări.			
17.	Cumarine și cromone. Generalități. Produse vegetale cu conținut de cumarine și cromone: <i>Ammi majoris fructus</i> , <i>Ammi visnagae fructus</i> , <i>Anethi graveolens fructus</i> , <i>Angelicae rhizomata cum radicibus</i> , <i>Meliloti herba</i> , <i>Pastinacae fructus</i> .	2	4	2
18.	Substanțe tanante. Clasificare. Produse vegetale cu conținut de substanțe tanante: <i>Alni fructus</i> , <i>Bergeniae rhizomata</i> , <i>Bistortae rhizomata</i> , <i>Cotini coggygriae folia</i> , <i>Gei rhizomata cum radicibus</i> , <i>Hamamelidis cortex</i> , <i>Hamamelidis folia</i> , <i>Pruni padi fructus</i> , <i>Rhus coriariae folia</i> , <i>Quercus cortex</i> , <i>Sanguisorbae rhizomata et radices</i> , <i>Tormentillae rhizomata</i> , <i>Vaccinii myrtilli cormus</i> , <i>Vaccinii myrtilli fructus</i> .	2	8	2
19.	Produse vegetale cu diverse principii active: <i>Asperulae odoratae herba</i> , <i>Caricae folia</i> , <i>Caricae fructus</i> , <i>Cucurbitae semina</i> , <i>Fragariae folia</i> , <i>Kalanchoe cormus</i> , <i>Paeoniae herba</i> , <i>P. rhizomata et radices</i> , <i>Phaseoli fructus sine seminibus</i> , <i>Rubi idaei fructus</i> , <i>Silybi fructus</i> , <i>Ulmariae herba</i> , <i>Visci stipites</i> .	2	8	2
20.	Din istoricul utilizării și studierii florei și plantelor medicinale în Republica Moldova. Protecția mediului înconjurător. Utilizarea rațională a fitopreparatelor.	2	-	2
21.	Analiza farmacognostică a produselor vegetale.	-	4	4
Total		34	119	87

V. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Capitolul 1. Analiza produselor vegetale	
<ul style="list-style-type: none">să definească conținutul farmacognoziei și sarcinile ei;să însușească metode de analiză farmacognostică a produselor vegetale;să cunoască modalitatea de lucru cu Documentația analitică de normare și Farmacopeile de referință din Republica Moldova;să poată aplica tehnicile de analiză farmacognostică pe diferite tipuri de produse vegetale și principii active.	Conceptul interdependenței farmacognoziei cu alte discipline. Principiile de clasificare a plantelor medicinale și produselor vegetale. Metode de analiză farmacognostică a produselor vegetale din diferite grupe morfologice: macroscopică, microscopică și fitochimică. Standardizarea produselor vegetale. Documentația Analitică de Normare.
Capitolul 2. Poliholozide. Produse vegetale cu conținut de poliholozide	

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 7/15

Obiective	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none">• să cunoască clasificarea poliholozidelor după structura lor chimică;• să poată evidenția macroscopic și microscopic produsele vegetale cu conținut de poliholozide;• să cunoască acțiunea produselor vegetale cu conținut de poliholozide în dependență de compoziția lor chimică.	<p>Poliholozide. Clasificarea poliholozidelor după structura lor chimică.</p> <p>Produse vegetale cu conținut de poliholozide: <i>Althaeae herba</i>, <i>Althaeae radices</i>, <i>Farfarae folia</i>, <i>Laminariae stipites</i>, <i>Lini semina</i>, <i>Malvae flores</i>, <i>Malvae folia</i>, <i>Plantaginis majoris folia</i>, <i>Tiliae flores cum bracteis</i>, <i>Verbasci flores</i>.</p> <p>Analiza macro-, microscopică a produselor vegetale cu conținut de poliholozide.</p> <p>Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de poliholozide.</p>
Capitolul 3. Vitamine. Produse vegetale cu conținut de vitamine	
<ul style="list-style-type: none">• să definească vitaminele după structura chimică, rolul fiziologic și gradul de solubilitate;• să descrie macroscopic și microscopic produsele vegetale cu conținut de vitamine;• să cunoască produse vegetale cu conținut de vitamine, fitopreparate și întrebuințările lor.	<p>Produselor vegetale cu conținut de vitamine: <i>Bidenstis herba</i>, <i>Bursae pastoris herba</i>, <i>Calendulae flores</i>, <i>Gnaphalii uliginosi herba</i>, <i>Hippophaes rhamnoides fructus</i>, <i>Maydis stigmata</i>, <i>Ribes nigri fructus</i>, <i>Rosae fructus</i>, <i>Sorbi fructus</i>, <i>Urticae folia</i>, <i>Viburni cortex</i>, <i>Viburni fructus</i>.</p> <p>Analiza macro- și microscopică a produselor vegetale cu conținut de vitamine.</p> <p>Analiza chimică a vitaminelor în produse vegetale. Identificarea și dozarea acidului ascorbic în fructe de măceș (<i>Rosae fructus</i>).</p>
Capitolul 4. Terpenoide. Produse vegetale cu conținut de uleiuri volatile	
<ul style="list-style-type: none">• să cunoască biosinteza terpenoidelor;• să definească uleiurile volatile după clasificarea lor chimică;• să cunoască metode de obținere a uleiurilor volatile;• să identifice uleiurile volatile organoleptic și după indicii numerici;• să determine cantitativ uleiurile volatile în produsele vegetale;• să descrie macroscopic și microscopic produsele vegetale cu conținut de uleiuri volatile;• să cunoască acțiunea și particularitățile în administrarea produselor cu conținut de uleiuri volatile;• să definească utilizarea uleiurilor volatile în industria farmaceutică și cosmetică.	<p>Produse vegetale cu conținut de:</p> <ul style="list-style-type: none">- monoterpenoide aciclice: <i>Coriandri fructus</i>, <i>Lavandulae flores</i>, <i>Melissae herba</i>, <i>Rosae flores</i>;- monoterpenoide monociclice: <i>Carvi fructus</i>, <i>Citri exocarpia</i>, <i>Eucalypti folia</i>, <i>Menthae piperitae folia seu herba</i>, <i>Pyrethri cinerariaefolii flores</i>, <i>Salviae folia</i>;- monoterpenoide biciclice: <i>Hyssopi herba</i>, <i>Juniperi fructus</i>, <i>Tanacetii flores seu herba</i>, <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i>. Surse de camfor: <i>Pini silvestris cormus</i>;- sesquiterpenoide: <i>Arnicae flores</i>, <i>Betulae gemmae</i>, <i>Betulae folia</i>, <i>Calami rhizomata</i>, <i>Chamomillae flores</i>, <i>Inulae rhizomata et radices</i>, <i>Populi nigrae gemmae</i>;- terpenoide aromatice: <i>Anisi vulgaris fructus</i>, <i>Asari folia</i>, <i>Asari rhizomata</i>, <i>Basilici herba</i>, <i>Foeniculi fructus</i>, <i>Origani vulgaris herba</i>, <i>Serpylli herba</i>, <i>Thymi vulgaris herba</i>. <p>Formulele de structură după grupele de principii active.</p> <p>Analiza macroscopică, microscopică și chimică a produselor vegetale cu conținut de uleiuri volatile.</p> <p>Produse medicamentoase cu conținut de uleiuri volatile și acțiunea farmacoterapeutică a lor.</p>
Capitolul 5. Produse vegetale cu conținut de substanțe rezinoase și amare	
<ul style="list-style-type: none">• să cunoască substanțele rezinoase, amare și rolul lor:	<p>Produse vegetale cu conținut de substanțe amare și rezinoase.</p> <p>Analiza macroscopică și microscopică a produselor vegetale cu conținut de substanțe amare: <i>Absinthii folia</i>, <i>Absinthii</i></p>

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 8/15

Obiective

Unități de conținut

- să definească macroscopic și microscopic produsele vegetale cu conținut de substanțe rezinoase și amare;
- să cunoască produse vegetale, fitopreparate cu substanțe rezinoase, amare cât și particularitățile și restricțiile în administrarea lor.

herba, Cardui benedicti herba, Centaurii herba, Gentianae radices, Marrubii herba, Menyanthidis folia, Millefolii flores, Millefolii herba, Taraxaci folia, Taraxaci herba, Taraxaci radice; rezinoase: *Convolvuli herba, Lupuli strobuli*.
Particularități în administrarea produselor vegetale și medicamentelor cu conținut de substanțe amare.

Capitolul 6. Produse vegetale cu conținut de heterozide

- să definească heterozidele, inclusiv cardiotonice, după structura lor chimică;
- să cunoască particularitățile dinamicii acumulării, condițiile de recoltare, condiționare și păstrarea produselor vegetale cu conținut de heterozide;
- să descrie macroscopic și microscopic produsele vegetale cu conținut de heterozide și preparatele lor;
- să cunoască metode de analiză chimică și biologică specifice heterozidelor cardiotonice.

Clasificarea heterozidelor după structura lor chimică.
Produse vegetale cu conținut de heterozide: *Amygdalari semina, Sambuci flores, Sinapis semina*.
Produse vegetale cu conținut de heterozide cardiotonice: *Adonidis vernalis herba, Convallariae flores, Convallariae folia, Convallariae herba, Digitalis lanatae folia, Digitalis purpureae folia, Erysimi diffusi herba, Strophanthi semina*.
Analiza macroscopică și microscopică a produselor vegetale cu conținut de heterozide cardiotonice.
Analiza chimică și standardizarea biologică a heterozidelor cardiotonice.
Particularități în administrarea produselor medicamentoase cu conținut de heterozide cardiotonice.

Capitolul 7. Produse vegetale cu conținut de saponozide

- să cunoască condițiile de recoltare, condiționare și păstrare a produselor vegetale cu conținut de saponozide;
- să descrie macroscopic și microscopic produsele vegetale cu conținut de saponozide;
- să cunoască metode de analiză fizică, chimică și biologică specifice saponozidelor;
- să cunoască acțiunea produselor cu conținut de saponozide;
- să definească atenționările și contraindicațiile în administrarea produselor cu conținut de saponozide.

Saponozide triterpenice și steroidice, răspândire, recoltare, condiționare. Produsele vegetale cu conținut de saponozide: *Araliae mandshuricae radices, Dioscoreae rhizomata cum radicibus, Eryngii plani herba, Equiseti arvensis herba, Glycyrrhizae glabra radices, Herniariae herba, Hippocastani cortex, Hippocastani flores, Hippocastani folia, Hippocastani semina, Ginseng radices, Orthosiphonis folia, Polemonii rhizomata cum radicibus, Primulae veris folia, Primulae veris rhizomata cum radicibus, Saponariae radices*.
Analiza macroscopică, microscopică a produselor vegetale cu conținut de saponozide. Analiza chimică și standardizarea biologică a saponozidelor.
Particularități în administrarea produselor medicamentoase cu conținut de saponozide.

Capitolul 8. Produse vegetale cu conținut de alcaloizi

- să cunoască biosinteza alcaloizilor tropanici;
- să definească alcaloizii după structura lor chimică;

Alcaloizi. Clasificare. Biosinteza alcaloizilor tropanici, modul de colectare, condiționare și păstrare a produselor vegetale cu conținut de alcaloizi.
Produse vegetale cu conținut de alcaloizi:

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 9/15

Obiective	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none">• să cunoască particularitățile colectării și condiționării produselor vegetale cu alcaloizi;• să descrie macroscopic și microscopic produsele vegetale cu conținut de alcaloizi;• să cunoască metode de analiză calitative și cantitative în identificarea și dozarea alcaloizilor în produse vegetale;• să definească acțiunile complexe farmacoterapeutice și gradul de toxicitate a produselor cu alcaloizi după varietatea lor structurală;• să cunoască produse vegetale și medicamente cu conținut de alcaloizi, contraindicații și atenționări în administrarea lor.	<ul style="list-style-type: none">- pirolizidinici: <i>Senecionis platyphylloides herba</i>, <i>Symphyti radices</i>;- derivați ai conii: <i>Conii fructus</i>;- derivați ai lobelinei: <i>Lobeliae herba</i>;- derivați ai nicotinei: <i>Nicotianae folia</i>;- tropanici: <i>Belladonnae folia</i>, <i>Belladonnae herba</i>, <i>Belladonnae radices</i>, <i>Daturae innoxiae herba</i>, <i>Daturae innoxiae semina</i>, <i>Hyoscyami folia</i>, <i>Scopoliae rhizomata</i>, <i>Stramonii folia</i>;- chinolizidinici: <i>Sophorae pachycarpae herba</i>, <i>Thermopsis lanceolatae herba</i>, <i>Nupharis lutei rhizomata</i>;- izochinolinici: <i>Berberidis cortex</i>, <i>Berberidis folia</i>, <i>Berberidis fructus</i>, <i>Berberidis radices</i>, <i>Chelidonii herba</i>, <i>Glauci flavi herba</i>, <i>Macleayae herba</i>, <i>Papaveris capita</i>, <i>Ungerniae victoris folia</i>;- indolici: <i>Catharanthi herba</i>, <i>Passiflorae incarnatae herba</i>, <i>Rauwolfiae radices</i>, <i>Secale cornutum</i>, <i>Strychni semina</i>;- purinici: <i>Cacao semina</i>, <i>Coffeae semina</i>, <i>Colae semina</i>, <i>Theae folia</i>;- terpenoidici: <i>Aconiti tuber</i>, <i>Delphinii consolidae flores</i>;- steroidici: <i>Solani laciniati herba</i>, <i>Veratri rhizomata cum radicibus</i>;- aciclici: <i>Capsici fructus</i>, <i>Colchici semina</i>, <i>Ephedrae herba</i>. <p>Analiza macroscopică, microscopică și chimică a produselor vegetale cu conținut de alcaloizi.</p> <p>Particularități în administrarea produselor medicamentoase cu conținut de alcaloizi.</p>
Capitolul 9. Produse vegetale cu conținut de compuși fenolici	
<ul style="list-style-type: none">• să cunoască clasificarea și biosinteza compușilor fenolici;• să descrie macroscopic și microscopic produsele vegetale cu conținut de fenoli simpli, floroglucide, lignane și fitopreparatele lor.	<p>Compuși fenolici. Clasificare și biosinteza lor.</p> <p>Produse vegetale cu conținut de:</p> <ul style="list-style-type: none">- fenoli simpli și heterozidele lor: <i>Vitis-idaeae cormus</i>, <i>Vitis-idaeae folia</i>, <i>Uvae-ursi folia</i>;- floroglucide: <i>Filicis maris rhizomata</i>, <i>Rhodiola roseae rhizomata cum radicibus</i>;- lignane: <i>Podophylli peltati rhizomata cum radicibus</i>, <i>Schizandrae fructus</i>, <i>Schizandrae semina</i>. <p>Analiza macroscopică și microscopică a produselor vegetale cu conținut de compuși fenolici. Acțiune și utilizări.</p>
Capitolul 10. Produse vegetale cu conținut de derivați ai antracenului	
<ul style="list-style-type: none">• să definească derivații antraceni după clasificarea lor chimică;• să descrie macroscopic și microscopic produsele vegetale cu conținut de derivați ai antracenului;• să cunoască metode de analiză în identificarea și dozarea derivaților	<p>Clasificarea derivaților antracenului și heterozidele lor.</p> <p>Produse vegetale cu conținut de derivați ai antracenului: <i>Aloe arborescens cormus</i>, <i>Aloe arborescens folia</i>, <i>Frangulae cortex</i>, <i>Hyperici herba</i>, <i>Rhamni catharticae fructus</i>, <i>Rhei radices</i>, <i>Rubiae rhizomata et radices</i>, <i>Rumicis radices</i>, <i>Sennae folia</i>, <i>Sennae fructus</i>.</p> <p>Analiza macroscopică, microscopică și chimică a produselor</p>

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 10/15

Obiective	Unități de conținut
<p>antraceni în produse vegetale;</p> <ul style="list-style-type: none">• să descrie particularitățile administrării produselor cu derivați ai antracenului.	<p>vegetale cu conținut de derivați ai antracenului.</p> <p>Particularități și contraindicații în administrarea produselor medicamentoase cu conținut de antraceni.</p>
Capitolul 11. Produse vegetale cu conținut de flavonoide	
<ul style="list-style-type: none">• să cunoască clasificarea flavonoidelor;• să descrie macroscopic și microscopic produsele vegetale cu conținut de flavonoide;• să cunoască metode de analiză în identificarea și dozarea flavonoidelor;• să cunoască produse vegetale și medicamente cu conținut de flavonoide.	<p>Flavonoide. Clasificare. Generalități. Produse vegetale cu conținut de flavonoide: <i>Aroniae fructus</i>, <i>Centaureae cyani flores</i>, <i>Crataegi flores</i>, <i>Crataegi fructus</i>, <i>Fagopyri sagittati herba</i>, <i>Helichrysi arenarii flores</i>, <i>Leonuri herba</i>, <i>Ononidis radices</i>, <i>Polygoni avicularis herba</i>, <i>Polygoni hydropiperis herba</i>, <i>Polygoni persicariae herba</i>, <i>Sophorae japonicae alabastra</i>, <i>Sophorae japonicae fructus</i>, <i>Scutellariae baicalensis radices</i>.</p> <p>Analiza macroscopică și microscopică a produselor vegetale cu conținut de flavonoide.</p> <p>Metode de identificare și dozare a flavonoidelor în produse vegetale. Acțiune și utilizări.</p>
Capitolul 12. Produse vegetale cu conținut de cumarine și cromone	
<ul style="list-style-type: none">• să cunoască clasificarea cumarinelor;• să descrie macroscopic și microscopic produsele vegetale cu conținut de cumarine și cromone;• să cunoască metode de analiză în identificarea și dozarea cumarinelor și cromonilor;• să definească particularitățile în administrarea produselor cu conținut de cumarine și cromone.	<p>Studiul farmacognostic al produselor vegetale cu conținut de cumarine și cromone: <i>Ammi majoris fructus</i>, <i>Ammi visnagae fructus</i>, <i>Anethi graveolens fructus</i>, <i>Angelicae rhizomata cum radicibus</i>, <i>Meliloti herba</i>, <i>Pastinacae fructus</i>.</p> <p>Analiza macroscopică, microscopică și chimică a produselor vegetale cu conținut de cumarine și cromone.</p> <p>Acțiunea farmacoterapeutică a produselor vegetale și fitopreparate cu conținut de cumarine și cromone.</p> <p>Particularități în administrare.</p>
Capitolul 13. Specii medicinale	
<ul style="list-style-type: none">• să definească specii medicinale;• să cunoască specii medicinale după Nomenclatorul de Stat al Medicamentelor;• să însușească analiza farmacognostică a speciilor medicinale.	<p>Specii medicinale. Generalități.</p> <p>Analiza farmacognostică a speciilor medicinale prin identificarea macroscopică, microscopică și fitochimică a produselor vegetale și standardizarea lor conform metodelor farmaceutice.</p> <p>Nomenclatura speciilor medicinale și cunoașterea principiilor active din componența lor.</p>
Capitolul 14. Produse vegetale cu conținut de substanțe tanante	
<ul style="list-style-type: none">• să cunoască clasificarea substanțelor tanante;• să descrie macroscopic și microscopic produsele vegetale cu conținut de taninuri;• să cunoască metode de analiză în identificarea și dozarea taninurilor;	<p>Produse vegetale cu conținut de substanțe tanante: <i>Alni fructus</i>, <i>Bergeniae rhizomata</i>, <i>Bistortae rhizomata</i>, <i>Cotini coggyriae folia</i>, <i>Gei rhizomata cum radicibus</i>, <i>Hamamelidis cortex</i>, <i>Hamamelidis folia</i>, <i>Pruni padi fructus</i>, <i>Rhus coriariae folia</i>, <i>Quercus cortex</i>, <i>Sanguisorbae rhizomata et radices</i>, <i>Tormentillae rhizomata</i>, <i>Vaccinii myrtilli cormus</i>, <i>Vaccinii myrtilli fructus</i>.</p>

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ**Redacția: 06****Data: 20.09.2017****Pag. 11/15****Obiective****Unități de conținut**

- să cunoască acțiunea farmacoterapeutică a produselor cu taninuri și fitopreparatele lor.

Analiza macroscopică și microscopică a produselor vegetale cu conținut de substanțe tanante.
Metode de identificare și dozare a taninurilor în produse vegetale. Particularități în administrarea produselor medicamentoase cu conținut de taninuri.

Capitolul 15. Produse vegetale cu conținut de diverse principii active

- să definească produse vegetale cu conținut de diverse principii active;
- să cunoască principiile active și profilul lor farmacoterapeutic.

Studiul farmacognostic al produselor vegetale cu conținut de diverse principii active: *Asperulae odoratae herba*, *Caricae folia*, *Caricae fructus*, *Cucurbitae semina*, *Fragariae folia*, *Kalanchoe cormus*, *Paeoniae herba*, *Paeoniae rhizomata et radices*, *Phaseoli fructus sine seminibus*, *Rubi-idaei fructus*, *Silybi fructus*, *Ulmariae herba*, *Visci stipites*. Acțiune și utilizări.

Capitolul 16. Studiarea plantelor medicinale în Republica Moldova

- să cunoască plante medicinale care au servit ca studiul științific în Republica Moldova și USMF "Nicolae Testemițanu";
- să definească protecția mediului și resurselor naturale;
- să cunoască utilizarea rațională a produselor vegetale și a fitopreparatelor.

Istoricul studierii și utilizării plantelor medicinale în Republica Moldova.
Protecția mediului înconjurător și utilizarea rațională a resurselor naturale. Aspecte ecologice ale colectării produselor vegetale, în dependență de natura principiilor active.
Utilizarea rațională a produselor vegetale și a fitopreparatelor.

VI. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT)) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU**✓ Competențe profesionale (specifice) (CS)**

- CP1. Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea termenilor specifici farmacognoziei, a principiilor generale în evaluarea farmacognostică a produselor vegetale.
- CP2. Aplicarea metodelor de analiză farmacognostică: macroscopică și microscopică a produselor vegetale din diferite grupe morfologice. Dezvoltarea abilităților în însușirea metodelor de analiză privind identificarea și dozarea principiilor active în produse vegetale. Cunoașterea fitopreparatelor prin prisma acțiunii, indicațiilor, contraindicațiilor, efectelor adverse, a modului de administrare și a interacțiunilor acestora.
- CP3. Utilizarea și adaptarea cunoștințelor teoretice din domeniul farmacognoziei la situațiile activității practice, aplicarea cerințelor farmaceutice în activitatea practică prin efectuarea analizei farmacognostice a produselor vegetale.
- CP4. Cunoașterea produselor vegetale și principiilor active responsabile de acțiunea farmacoterapeutică a lor, prin încadrare activă în procesul desfășurării orelor practice de laborator, cât și demonstrarea capacității de a lua decizii orientate spre perfecționare continuă.
- CP5. Cunoștințe privind particularități în administrarea produselor medicamentoase în dependență de natura principiilor active, utilizarea rațională a lor. Cunoașterea metodologiei cercetării științifice în activitatea practică de laborator prin analize de profil farmacognostic.

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 12/15

CP6. Utilizarea capacităților de rezolvare a problemelor de situație prin buna colaborare, promovarea principiilor de toleranță și compasiune față de consumatorul de produse fitoterapice, utilizarea tehnologiilor informaționale și comunicare în mai multe limbi.

✓ Competențe transversale (CT)

CT1. Formarea atitudinii personale prin promovarea raționamentului logic și respectarea normelor de etică și deontologie farmaceutică la eliberarea fitopreparatelor.

CT2. Abilitatea de interacțiune socială și activitatea în grup, determinarea priorităților în formarea profesională.

CT3. Încadrarea în proiecte interdisciplinare, activități extracuriculare, realizarea activităților și exercitarea rolurilor specifice activităților în echipă. Promovarea spiritului de inițiativă, dialogului, cooperării, atitudinii pozitive și respectului față de colegi.

✓ Finalități de studiu

- să poată aplica metodele de colectare, condiționare a produselor vegetale în dependență de natura produsului vegetal și particularitățile acumulării principiilor active;
- să cunoască produse vegetale de origine vegetală, principiile active și profilul lor farmacoterapeutic;
- să poată identifica produse vegetale utilizând determinantul, caracterele macroscopice, microscopice și literatura de specialitate;
- să poată identifica și doza principii active din diferite produse vegetale cu utilizarea metodelor de analiză conform farmacopeilor de referință;
- să fie competent în utilizarea rațională a fitopreparatelor prin cunoașterea principiilor active și acțiunilor lor;
- să poată informa populația, medicii, farmaciștii despre plante medicinale și fitopreparate autorizate în Republica Moldova;
- să fie capabil să implementeze cunoștințele acumulate în activitatea de cercetător.

VII. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Lucrul cu sursele informaționale	Evaluarea și însușirea cursului/prelegerii cât și informația din manual la tema respectivă, caietul de lucrări practice de laborator; Selectarea surselor obligatorii și suplimentare conform tematicilor respective; Analiza și evaluarea întrebărilor din temă; Formularea concluziilor referitoare la importanța subiectului.	Abilități de orientare în volumul informațional din domeniu. Capacități de analiză analitică a materialelor acumulate. Capacități de exprimare a opiniei, de participare în discuții și dezbateri.	Pe parcursul semestrelor

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ**Redacția:** 06**Data:** 20.09.2017**Pag. 13/15**

2.	Pregătirea și susținerea prezentărilor PowerPoint	Selectarea temei și stabilirea componentelor proiectului tematic; Stabilirea termenilor realizării și cerințelor lucrării; Menționarea aplicațiilor practice, elementelor de creativitate, concluziilor și surselor bibliografice.	Gradul de pătrundere în esența temei proiectului; Nivelul de argumentare științifică a necesității; Formarea atitudinii personale, coerența expunerii și corectitudinea științifică; Modalitatea de prezentare; Recenzii studenți și profesori.	Pe parcursul semestrelor
3.	Studii de caz	Familiarizarea studenților cu situații de caz posibile la temele respective; Descrierea situației de caz Dezvoltarea capacității operative și decizionale în dependență de caz; Abilitatea de a soluționa cazuri similare.	Evaluarea aplicării cunoștințelor în situațiile de caz; Capacitatea de a aplica cunoștințele acumulate în utilizarea rațională a produselor vegetale	Pe parcursul semestrelor
4.	Portofoliu (plante utilizate în medicina tradițională; evaluarea metodelor de cercetare fitochimice; elucidarea mecanismelor de acțiune a principiilor active)	Strategii de realizare a portofoliului: 1) format electronic; 2) format de hârtie cu material informativ, scheme, imagini; 3) material informativ, video, audio. Explorarea surselor bibliografice, electronice; Menționarea aplicațiilor practice a materialului prezentat în portofoliu.	Utilizarea portofoliului în aprecierea nivelului de dezvoltare a competențelor studenților; Capacitate de aplicare a materialelor din portofoliu în buna formare a specialistului farmacist. Aprecierea va consta în evaluarea conținutului, corectitudinea îndeplinirii, acuratețe, valoarea informației prezentate, veridicitatea surselor bibliografice.	Pe parcursul semestrelor

VIII. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE**• Metode de predare și învățare utilizate**

La predarea disciplinei Farmacognozie sunt folosite diferite metode și procedee didactice clasice, orientate spre însușirea eficientă și atingerea obiectivelor procesului didactic. În cadrul cursului de farmacognozie, de rând cu metodele tradiționale (lecție-expunere) se folosesc și metode moderne cu utilizarea tehnologiilor informaționale. În timpul lucrărilor de laborator sunt utilizate forme de activitate individuală, în grup, lucrări de laborator fitochimice. Pentru însușirea mai profundă a materialului, se folosesc diferite sisteme (limbaj științific, limbaj grafic și computerizat) și materiale didactice (tabele, scheme, herbare, produse vegetale, fitopreparate, etc.). În cadrul lecțiilor și lucrărilor de laborator sunt

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 14/15

aplicate tehnologii informaționale de comunicare – prezentări PowerPoint. La finele lucrărilor de laborator se prezintă protocolul corespunzător cerințelor.

- **Strategii/tehnologii didactice aplicate**

În procesul de studiu la disciplina farmacognozie studenții însușesc metode noi și deprinderi practice: învață sistematic să lucreze, să gândească științific, să analizeze, să recapituleze, să găsească legătura dintre teorie și practică. O deosebită atenție se acordă lucrului individual al studentului, conținutului și organizării lui. Lucrul individual al studenților duce la dezvoltarea atitudinii creatoare și oferă posibilitate de a obține cunoștințe de sine stătător.

Printre tehnologii didactice aplicate sunt: „Interviul de grup”; „Studiul de caz”.

Metode de învățare recomandate la farmacognozie:

- *în auditoriu* (studierea macroscopică și microscopică a produselor vegetale, analiza fitochimică a produsului vegetal, analiza speciilor medicinale și a fitopreparatelor);
- *în afara auditoriului* (pregătirea pentru lucrări practice, însușirea materialului de la prelegere, pregătirea pentru totalizări și prezentarea lucrului individual (referate, scheme de analiză, prezentări PowerPoint).

- **Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)**

Curentă:

- 5 lucrări de evaluare a cunoștințelor teoretice (2- prin testare, 1- discuții orale, 2 - scris pe subiecte);
- 1 – abilități practice (identificarea a 10 produse vegetale și a plantelor producătoare, acțiunilor farmacologice și fitopreparatelor);
- 1 – lucrul individual (prezentarea proiectului tematic *PowerPoint* sau a portofoliului tematic).

Finală: examen

Nota finală: se va alcătui din nota medie (coeficient 0,5) din 5 lucrări de evaluare a cunoștințelor teoretice, 1-abilităților practice, 1-lucrului individual) și nota medie (coeficient 0,5) de la proba test-editor și oral (sau doar test în sistem computerizat SIMU).

La examen nu sunt admiși studenții care nu au recuperat absențele de la lucrările de laborator și cei cu media anuală sub nota 5.

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare(media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 15/15

7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	B
8,51-9,00	9	
9,01-9,50	9,5	A
9,51-10,0	10	

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare, răspuns oral) – toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca “absent” și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:**A. Obligatorie:**

1. Nistreanu A. Farmacognozie. Chișinău, 2000.
2. Nistreanu A., Calalb T. Analiza farmacognostică a produselor vegetale medicinale. Compendiu. Chișinău, 2016.
3. Cojocaru-Toma M. Produse vegetale și fitopreparate din Republica Moldova. Compendiu pentru lucrări de laborator la farmacognozie. Chișinău, 2017.
4. Evans W. Trease and Evans Pharmacognosy. Saunders Company Ltd. 1989.
5. Istudor V. Farmacognozie. Fitochimie. Fitoterapie. Vol. I, II, III. Editura Medicală, București, 1998, 2001, 2005.
6. Муравьева Д. Фармакогнозия. Москва, «Медицина», 1991.

B. Suplimentară:

1. European Pharmacopoeia, vol. I, II, 2016.
2. Farmacopeea română, ediția X. Editura medicală, București, 1993.
3. Государственная Фармакопея. XI издание. Москва. «Медицина», том 1, 1987 и том 2, 1990.
4. Государственная Фармакопея Республики Беларусь. Том II, 2007, Том III, 2009.
5. Matcovschi C., Safta V. Ghid farmacoterapeutic. Editura „Vector”. Chișinău, 2010.
6. Miron A., Hancianu M., Aprotosoia C. Stanescu U., Plante medicinale de la A la Z. monografii ale produselor de interes terapeutic. Vol. I, Iasi, Editura “Gr.T.Popa”, 2004.
7. Машковский М. Лекарственные средства. Москва. «Новая волна», 2005.